

Juryrapport Excellente Scholen 2015

Kentalis Talent (so), Vught

Schoolrapport Excellente Scholen 2015 (so)
24FD-0 Kentalis Talent (speciaal onderwijs)
Vught

Contactgegevens

Naam contactpersoon	Mevr. de Klerk
Telefoonnummer	(073) 558 85 52
Emailadres	a.deklerk@kentalis.nl

1. Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

In januari 2015 hebben wij het predicaat Excellente School 2014 ontvangen op grond van de volgende motivatie: het maximale halen uit de leerlingen en uit onze medewerkers staat voorop in onze onderwijsvisie en onze onderwijspraktijk.

Om dit te bereiken zetten wij krachtig in op het realiseren van een opbrengstgerichte cultuur, het voortdurend professionaliseren van medewerkers en het optimaliseren van een passend onderwijsaanbod. Dit doen we onder andere door innovatieprojecten die wij onderbouwen met wetenschappelijk praktijkonderzoek. Dit onderzoek vindt plaats in samenwerking met onderzoekers van de Kentalis Academie, de Radboud Universiteit en met medewerkers van Kentalis Talent. Door praktijkonderzoek kunnen we objectief beoordelen of de dingen die we doen ook daadwerkelijk werken. Dit is wat ons onderscheidt.

Naast onderwijs in de speciale school realiseren we vanaf 2002 onderwijs in de Twinschool, een voorloper van passend onderwijs. Dit is inmiddels uitgewerkt naar een mediumarrangement. Ook dit Twinschool-traject is geëvalueerd door meerjarig praktijkonderzoek.

In 2005 werden wij met deze Twinschool als voorbeeld genoemd door de toenmalige minister van Onderwijs, Maria van der Hoeven, in het voorwoord van de congresbundel van *the 20th International Congress on the Education of the Deaf*. "School is also a place to unite different worlds.... (At Kentalis Talent) groups of Deaf children sit in class with their hearing peers".

Op grond van de toekenning in 2014, het positieve oordeel van de betrokken juryleden en de consistentie in ons excellentiebeleid melden wij ons opnieuw aan voor het predicaat.

2. Excellentieprofiel van de school

2.1 Beschrijving excellentieprofiel

In haar aanmelding beschrijft Kentalis Talent het excellentieprofiel, de relatie met de algemene aanpak en de doelen die ze met het excellentiebeleid beoogt, als volgt.

Het excellentieprofiel van de school

Ons excellentiebeleid richt zich op de volgende gebieden.

- Onderbouwing en evaluatie van onze praktijken door toegepast wetenschappelijk onderzoek in nauwe samenwerking met de Kentalis Academie en Radboud Universiteit. Medewerkers van Kentalis Talent participeren in deze onderzoeken en zijn deels ook zelf werkzaam bij de Kentalis Academie. Zo ontstaat er een structurele uitwisseling van (theoretische) kennis en goede praktijken.
- Voortrekkersrol in passend onderwijs vanaf 2002 door realisatie van de Twinschool voor dove en slechthorende kinderen (D/SH) en recentelijk het mediumarrangement DSH in obs De Bolster. Mediumarrangement TOS (taal- en spraakontwikkeling) is inmiddels ook in ontwikkeling.
- Uitgebreide, intensieve en structurele professionalisering van onze medewerkers onder andere in samenwerking met de Kentalis Academie.
- Nationale en internationale samenwerking (kennisuitwisseling en onderzoek) ten behoeve van het verbeteren van onze onderwijspraktijken.

Wij kiezen voor dit excellentieprofiel omdat we de ambitie hebben te willen weten of wat wij toepassen in de praktijk ook daadwerkelijk leidt tot maximale onderwijsresultaten. Wij willen dit

vanzelfsprekend weten voor de leerlingen in onze onderwijsarrangementen, maar doen dit ook om nationaal en internationaal te kunnen bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van onderwijs voor de totale doelgroep.

We hechten sterk aan het sociaal-maatschappelijk belang van daadwerkelijke inclusie. Daarvoor zijn we reeds ruim tien jaar actief op het gebied van intensieve samenwerking met en binnen het reguliere onderwijs.

Doorslaggevend voor de kwaliteit van onderwijs is de leerkracht voor de klas. Het is daarom dat wij voortdurend en intensief investeren in een zeer uitgebreid professionaliseringsprogramma.

Relatie van het profiel met de algemene aanpak door de school

Zie motivatie hierboven. Het excellentiebeleid is een integraal onderdeel van onze dagelijkse onderwijspraktijk.

Doelen die de school met het excellentieprofiel beoogt

Het realiseren van maximale onderwijskwaliteit om het beste uit leerlingen te halen en ze optimaal voor te bereiden op toekomstig functioneren in de maatschappij.

Doelgroep

Alle dove en slechthorende leerlingen en onze leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis vormen de doelgroep van het excellentiebeleid.

De relatief zeer kleine en diverse doelgroep vraagt om hoog gespecialiseerd onderwijs door hoog opgeleide professionals. Deze professionals moeten doorlopend reflecteren op eigen handelen om het meest adequate aanbod te kunnen realiseren. Dit vraagt een onderzoekende en kritische houding van medewerkers. Het excellentiebeleid richt zich op het optimaliseren van het specialistische aanbod dat de doelgroep nodig heeft.

2.2 Beschrijving aanpak, resultaten, borging en evaluatie

Over aanpak, resultaten, borging en evaluatie van het excellentieprofiel schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Gehanteerde aanpak

- Intensieve samenwerking met de Kentalis Academie voor onderzoek op locatie.
- Leerkrachten participeren in wetenschappelijk onderzoek.
- Borging van resultaten uit onderzoek in de praktijk door vastleggen in publicaties, in beelden, door video coaching en opleiding.
- Aantal medewerkers van Kentalis Talent is zelf docent in de Kentalis Academie. Zo wordt kennis gebracht en gehaald.
- Verplichtend karakter van scholingsaanbod dat voor een belangrijk deel gericht is op hoog specialistische kennis van de doelgroep.
- Het creëren van een keten van onderwijssettings in samenwerking met het reguliere veld om een passende onderwijsplek te realiseren voor elke individuele leerling. Evaluatie van opbrengsten en ervaringen in mediumarrangement waarbij een intensieve samenwerking wordt gerealiseerd van medewerkers uit het regulier en speciaal onderwijs.
- Nationale en internationale samenwerking en congresbezoeken om op de hoogte te zijn en blijven van de meest recente ontwikkelingen op het gebied van onderwijs aan de doelgroep. Daarnaast leveren wij met diverse medewerkers een actieve bijdrage aan nationale en internationale wetenschappelijke publicaties en presentaties.

Wijze waarop doelen worden gerealiseerd

- Resultaten uit onderzoek (eigen onderzoek en overig) worden indien relevant toegepast in de praktijk. We werken volgens de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check, Act). Borging is hierbij een belangrijk aandachtspunt.
- Onze praktijken zijn ook gebaseerd op het gedachtegoed van R. Marzano en J. Hattie.

Mate waarin doelen zijn gerealiseerd

- Leerlingopbrengsten worden structureel geëvalueerd en aanbod wordt waar nodig bijgesteld na analyse met leerkrachten.
- Medewerkers zijn en worden doorlopend geschoold volgens professionaliseringsbeleid.
- Resultaten van onderzoek worden vastgelegd in rapportages en nationaal en/of internationaal gepubliceerd.
- Zeer succesvolle uitrol van het mediumarrangement DSH in samenwerking met regulier onderwijs. Ontwikkeling van leerlingen op de domeinen taalontwikkeling en leeropbrengsten, sociale positie en welbevinden/veiligheid wordt structureel in kaart gebracht. De opbrengsten laten een positieve en gevarieerde ontwikkeling zien die past bij de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen.

Borging

- In professionaliseringstrajecten;
- in rapporten en publicaties;
- in besprekingen met docenten;
- door video-interactiebegeleiding in de klas;
- door structurele ondersteuning en samenwerking in regulier onderwijs in mediumsetting.

Evaluatie

De acties zijn integraal onderdeel van ons handelen en ingebed in schoolplan en jaarplannen. In de PDCA-cyclus komen de acties die voortvloeien uit ons excellentiebeleid structureel aan bod voor de geplande evaluaties.

Daarnaast wordt in resultaat- en ontwikkelingsgesprekken de bijdrage van individuele medewerkers geëvalueerd en de voortgang van professionaliseringstrajecten gevolgd.

2.3 Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school noemt in haar aanmelding de volgende plannen voor de verdere ontwikkeling van het excellentieprofiel.

- Voortzetten van het toetsen van onze onderwijspraktijken door middel van toegepast wetenschappelijk onderzoek.
- Continuëren instroom in medium- (en licht) arrangement DSH.
- Uitbouw van mediumarrangement TOS.
- Professionaliseringstraject uitbreiden met vaststellen en toetsen vaardigheidsniveaus op het gebied van de Nederlandse Gebarentaal.
- Bijdrage leveren aan nieuwe professionaliseringstrajecten.

Deze plannen passen in het huidige structurele excellentiebeleid waar wij voor staan. Zij dragen alle bij aan het realiseren van een onderwijsaanbod van hoge kwaliteit om het maximale uit leerlingen te kunnen halen.

2.4 Erkenning

In haar aanmelding beschrijft de school de volgende voorbeelden waaruit blijkt dat het profiel van de school wordt erkend.

Erkenning binnen de eigen omgeving

- Aantal van onze medewerkers is actief in de Kentalis Academie als ontwikkelaar, mede-onderzoeker of docent.
- Het voorzitterschap van de bovenschoolse Kentalis Werkgroep Opbrengsten en Kwaliteit is in handen van een medewerker van Kentalis Talent.
- Medewerkers verzorgen workshops en presentaties voor eigen medewerkers.
- Medewerkers verzorgen workshops en presentaties voor collega's van andere scholen binnen Kentalis.
- Kentalis Talent heeft een voortrekkersrol binnen Kentalis op het gebied van de realisatie van passend onderwijs.

Erkenning van buiten de school

- Bezoekers uit binnen- en buitenland.
- Opname van onderzoeksresultaten in (wetenschappelijk erkende) publicaties.
- Presentaties op studiedagen en congressen.
- Landelijke en internationale samenwerking. Onder andere in landelijke expertgroep Sprong Vooruit en branchvereniging Siméa.
- Toekenning predicaat Excellente School 2014.

Door al deze activiteiten vinden kennisuitwisseling en professionalisering plaats.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van het excellentieprofiel

De school is op 10 november 2015 bezocht door twee leden van de Jury Excellente Scholen. Hieronder beschrijven zij hun bevindingen met betrekking tot het excellentieprofiel van de school.

Het excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en voor de school relevant excellentieprofiel.

Tijdens het schoolbezoek heeft de jury de excellentieaspecten die voor alle dove en slechthorende leerlingen en leerlingen met TOS gelden, in de praktijk kunnen zien, dan wel met verschillende betrokkenen kunnen bespreken en nader toegelicht gekregen. Op 20 oktober 2015 bezocht de jury reeds de Twinschool, een samenwerkingstraject tussen Kentalis Talent en basisschool De Bolster in Sint-Michielsgestel.

Naar het oordeel van de jury is er sprake van een helder en relevant excellentieprofiel.

Aanpak, resultaten, borging en evaluatie

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

Kentalis Talent hecht sterk aan het sociaal-maatschappelijk belang van inclusie. Om dat mogelijk te maken, geeft ze aan voortdurend te streven naar een "optimaal en passend aanbod voor de leerlingen, waar mogelijk met tussentijdse uitstroom naar het regulier onderwijs". Daarbij wil de school een (kennis)centrum zijn voor de drie arrangementen intensief, medium en licht. Deze doelstelling en aanpak kan de school alleen realiseren als ze gespecialiseerde hoogopgeleide medewerkers inzet op deze drie arrangementen. Daarmee is duidelijk dat het excellentiestreven een integraal onderdeel vormt van de onderwijspraktijk van Kentalis Talent.

De school stelt zowel in de intensieve als de mediumsetting ambitieuze doelen die zij voortdurend periodiek evalueert. Opbrengsten op leerlingniveau, gebaseerd op Cito, methodegebonden toetsen en observaties, registreert de school structureel in het leerlingvolgsysteem. Ze analyseert de overzichten en actualiseert op basis hiervan het ontwikkelingsperspectief van elke leerling. Driemaal per jaar gaat de school in gesprek met de ouders over het OPP.

Verder legt de school alle lopende zaken over de leerlingen vast in het digitaal kindjournaal. Eveneens driemaal per jaar voert de intern begeleider met de leerkrachten groepsbesprekingen over de behaalde resultaten en tweemaal per jaar wordt er, volgend op de toetsronden, een trendanalyse op schoolniveau uitgevoerd.

Naast het volgen, vastleggen en analyseren van de opbrengsten op de kernvakken (waarbij het accent vooral op taal- en leesonderwijs met visuele ondersteuning blijkt te liggen), monitort de school ook de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Daarvoor maakt ze gebruik van het SCOL-leerlingvolgsysteem en de SDQ-vragenlijst. Eenmaal per jaar test de school de ontwikkeling op het gebied van de Nederlandse Gebarentaal bij de dove en slechthorende leerlingen. De uitslag neemt ze op in het NGT-leerlingvolgsysteem.

Tijdens het bezoek informeert de school de jury over de stand van zaken rond de ontwikkeling van het project Kentalis Leeshuis, dat ze in eigen beheer tot stand brengt. Het gaat om een website waar ouders van dove en slechthorende kinderen tips en adviezen krijgen over leuke activiteiten om in de thuissituatie de leesontwikkeling van hun kind te stimuleren. Op een aantrekkelijke manier, onder andere via filmpjes, is te zien welke activiteiten ouders kunnen uitvoeren en waar zij dan specifiek op moeten letten. Het project voert de school uit in samenwerking met de Kentalis Academie en is nog in ontwikkeling en zal binnenkort afgerond worden. De website zal openbaar toegankelijk zijn voor eenieder die daar belangstelling voor heeft.

Het mediumarrangement Twinschool, dat Kentalis Talent samen met basisschool De Bolster in Sint-Michielsgestel uitvoert, vergt een grote inzet van de school. In totaal 17 dove c.q. slechthorende leerlingen volgen het onderwijs in de reguliere groepen van De Bolster. Leerkrachten, tolken, intern begeleiders en logopedisten vanuit Kentalis Talent werken samen met de leerkrachten van de basisschool. Aan dit traject ging een gedegen voorbereiding vooraf waarbij vooral de (onderwijskundige) bereidheid en mogelijkheden van De Bolster als partner mede de doorslag hebben gegeven.

Het verloop van dit traject wordt (onder andere met betrokkenheid van de Radboud Universiteit) in een vierjarig evaluatieonderzoek nauwgezet gevolgd op aspecten als de sociale positie van de leerlingen, het schoolse presteren en de taalvaardigheden, het executief functioneren van de dove en slechthorende leerlingen en de samenwerking tussen de leerkrachten van De Bolster en Kentalis Talent.

De resultaten laten een overwegend positief beeld zien waar het de dove en slechthorende leerlingen betreft. Ook de leerkrachten van beide scholen oordelen positief: "We vullen elkaar goed aan en leren ook veel van elkaar". Wel vinden ze dat de samenwerking veel voorbereidings- en overlegtijd kost.

Veel aandacht schenkt Kentalis Talent aan de professionalisering van de medewerkers. Beginnende leerkrachten ontvangen een inwerkprogramma aan de hand van de Kenniskoffer. De school beschouwt de afgeronde pabo-opleiding als een basisniveau dat ontoereikend is om het onderwijs voor de leerlingenpopulatie van Kentalis Talent te kunnen verzorgen. Er is een min of meer verplicht (na)scholingsprogramma waarvoor de school veel ruimte en mogelijkheden biedt, zoals een gepersonaliseerde elektronische leeromgeving. Naast de basis cursus Doof/Slechthorend/TOS zijn er mogelijkheden om via e-learning, masterprojecten, ICT-gebruik, studiedagen en dergelijke het niveau Kentalis bekwaam te behalen. Veel van de scholingsactiviteiten verlopen via de Kentalis Academie. De jury stelt vast dat veel leerkrachten hierbij interactief betrokken zijn. Ze volgen niet alleen een scholingsprogramma, maar verzorgen daar als docent zelf ook onderdelen van. De schoolleiding stimuleert leerkrachten en medewerkers mee te doen aan wetenschappelijk onderzoek. Veel onderwerpen worden door daarvoor aangestelde eigen onderzoekers opgezet en uitgevoerd.

De ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Voor de komende tijd wil Kentalis Talent de huidige excellentieaspecten dóórontwikkelen. Het werken met een mediumarrangement wordt uitgebreid met een setting in het regulier onderwijs voor leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS). De voorbereiding hiertoe met een basisschool in Zaltbommel is reeds in een vergevorderd stadium. Het professionaliseringstraject voor de medewerkers krijgt een uitbreiding met het vaststellen en toetsen van de vaardigheidsniveaus Nederlandse Gebarentaal.

Erkenning excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school wordt zowel intern als extern erkend.

Tijdens het schoolbezoek kan de jury vaststellen dat het excellentieprofiel intern zeker erkenning vindt. Zo goed als alle gesprekspartners kunnen de genoemde aspecten benoemen en de praktijk daarvan toelichten. Voorbeelden die op erkenning duiden zijn de inzet in het mediumarrangement, het interactief participeren in de (na)scholing via de Kentalis Academie en de wijze waarop ouders het geboden onderwijs en begeleiding beoordelen in vergelijking met hun ervaring met andere scholen.

Aspecten die duiden op externe erkenning van het excellentieprofiel van Kentalis Talent zijn de goede contacten met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, het op verzoek verzorgen van inleidingen en workshops tijdens landelijke en internationale congressen, het ontvangen van collega-scholen tijdens schoolbezoeken en deelname aan en publiceren over (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek door directie, leerkrachten en medewerkers.

De jury heeft diverse referenten gevraagd of zij het excellentieprofiel van Kentalis Talent herkennen en de algemene onderwijskwaliteit onderschrijven. De referenten omschrijven de school

als excellent. Tevens hebben de referenten de indruk dat Kentalis Talent haar kennis en ervaring deelt met derden.

Duurzaamheid excellentieprofiel

Het excellentieprofiel van de school is toekomstbestendig.

Tijdens het schoolbezoek ervaart de jury een breed draagvlak voor het excellentieprofiel op de school voor speciaal onderwijs (intensieve setting) en ook in de Twinschool op basisschool De Bolster. Dit verschaft het excellentieprofiel een goede kans op een duurzame ontwikkeling. De verschillende aspecten komen voort uit een duidelijke visie op het uitgangspunt van inclusie waar dat mogelijk is. De aanpak in de drie arrangementen licht, medium en intensief is bewust gekozen om aan alle behoeften van dove, slechthorende kinderen en kinderen met TOS te kunnen voldoen. Desgevraagd geeft de school aan dat ze het mogelijke risico van afnemende belangstelling voor het intensieve arrangement vanwege uitbreiding van de mediumarrangementen, op een bedrijfsmatig verantwoorde manier het hoofd zal bieden.

Ook de stelselmatige en wetenschappelijke wijze waarop daarvoor vrijgemaakte onderzoekers onder andere de excellentieaspecten volgen en evalueren, geeft de jury het vertrouwen dat het excellentieprofiel toekomstbestendig is. De onderzoekers bespreken periodiek de analyses van de verzamelde gegevens met de leerkrachten en overige medewerkers, waardoor steeds verbetering mogelijk is. Naast deze waardevolle feedback voor de eigen onderwijssituatie worden de bevindingen benut voor de (interne) professionalisering van de medewerkers, en de onderbouwing van publicaties.

3. Onderwijskwaliteit

3.1 Resultaten

In haar aanmelding geeft Kentalis Talent de volgende toelichting bij haar resultaten.

De positieve resultaten op tussentijdse uitstroom en plaatsbestemming zijn structureel. In toenemende mate stromen leerlingen tussentijds uit naar een passende plek in de reguliere onderwijssetting.

Uit recent onderzoek (BestendigungsOnderzoek Kentalis) in samenwerking met de Kentalis Academie blijkt dat wij ruim de ambitie halen zoals geformuleerd door Kentalis Onderwijs (90%): 98,4% functioneert naar verwachting in de vervolgssetting.

Voor de leerlingen die blijvend onderwijs volgen in de midden- en bovenbouw van Kentalis Talent is het niet reëel om IQ als uitgangspunt te nemen voor de onderwijsresultaten. Deze leerlingen vertonen vrijwel allemaal een grote discrepantie tussen verbaal en perfoormaal IQ. Zo groot dat ook geen betrouwbaar totaal IQ te formuleren is. Al deze leerlingen worden gekenmerkt door een meervoudige problematiek. Deze leerlingen stromen uit conform het opgestelde OPP.

Onderwijsresultaten

In haar aanmelding noemt de school de volgende gebieden waarop ze zeer goede resultaten heeft geboekt.

- Percentage tussentijdse uitstroom;
- grote match tussen het OPP en de (tussentijdse) uitstroombestemming;
- percentage leerlingen dat twee jaar na de uitstroom nog op het niveau of de plaats zit waarnaar hij/zij is uitgestroomd

Context waarbinnen de school werkt

De school beschrijft in haar aanmelding geen specifieke omstandigheden waarbinnen ze haar werk doet.

3.2 Onderwijsproces

Over aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning schrijft de school het volgende in haar aanmelding.

Aanbod

Eigen oordeel aanbod: **Goed**

Het accent in ons aanbod ligt op communicatie, taalontwikkeling en kennisontwikkeling. Daarnaast is er specifiek aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze (relatief kwetsbare) doelgroep. De leerlingen worden zowel cognitief als sociaal-emotioneel voorbereid om te functioneren in vervolgonderwijs en maatschappij. Er is aandacht voor het leren omgaan met de beperking en actief burgerschap (programma CIDS voor DSH en psycho-educatie voor TOS). Het aanbod dekt de kerndoelen en referentieniveaus af inclusief voor de doelgroep specifieke accenten.

De docenten zijn actief betrokken bij het realiseren van een breed en optimaal aanbod. Zij geven dit vorm op basis van de OPP's en vertalen dit in groepsplannen. In het OPP wordt een uitgebreid integraal beeld geschetst als basis voor het uitstroomperspectief en het vaststellen van de beginsituatie.

Het aanbod is gericht op de uitstroombestemmingen. In de onder- en middenbouw is dit voor een groot aantal leerlingen regulier basisonderwijs. Voor de leerlingen die blijvend zijn aangewezen op onderwijs in het intensieve arrangement van Kentalis Talent, richt het aanbod zich voornamelijk op de uitstroomprofielen praktijkonderwijs en vmbo.

Er is geen lesuitval en het verzuim is beperkt.

Zicht op ontwikkeling

Eigen oordeel zicht op ontwikkeling: **Goed**

De ontwikkeling en de loopbaan van de leerling worden gevolgd vanaf binnenkomst tot aan uitstroom.

Voor ouders van nieuwe leerlingen is er een intakegesprek met de intern begeleider in de eerste vier weken na plaatsing. Het eerste document ontwikkelingsperspectief (OPP) is dan onderwerp van gesprek. Verder is het OPP elk jaar gespreksdocument in de oudergesprekken met de leerkracht van oktober, februari/maart en einde schooljaar.

Het OPP is leidraad in het volgen van de ontwikkeling en onderwijsbehoefte en beschrijft perspectief, uitstroom en arrangement. Het OPP wordt minimaal een keer per jaar geëvalueerd in de commissie van begeleiding. Tussentijds wordt het OPP verder gevuld met gegevens. Harde gegevens (bijvoorbeeld onderzoeksgegevens) kunnen aanleiding geven tot een bijstelling van het ontwikkelingsperspectief door de CvB.

Voor elke leerling is er per schooljaar een digitaal kindjournaal. Hierin worden de lopende zaken vastgelegd.

Door de leerkracht opgestelde groepsplannen bepalen het aanbod in de groep. Cito is hierin bepalend, naast methodegebonden resultaten en observaties voor het plaatsen van leerlingen in verdiept, basis, verlengd of eigen leerlijn.

In oktober, februari (na het toetsmoment) en juli (na het toetsmoment) zijn er groepsbesprekingen gepland tussen leerkracht en intern begeleider, waarin de resultaten en plannen worden besproken, geëvalueerd en bijgesteld. Op schoolniveau worden de resultaten twee keer per jaar na de toetsronden geëvalueerd op trends.

Hulpvragen van de leerkracht worden besproken met de intern begeleider en/of orthopedagoog.

Grote hulpvragen worden gepland in het multidisciplinair overleg.

Hulpvragen die een besluit betreffen dat van invloed is op het OPP worden ingepland in een overleg van de CvB.

Sociaal-emotioneel worden leerlingen gevolgd door de SDQ en het leerlingvolgsysteem SCOL. Ook wordt de veiligheidsthermometer structureel door de leerling zelf ingevuld.

Logopedisch worden alle leerlingen jaarlijks in een vaste periode getoetst aan de hand van diverse logopedische testen. De resultaten worden opgeslagen in een logopedisch leerlingvolgsysteem.

Elke leerling heeft een logopedisch individueel handelingsplan.

De ontwikkeling op het gebied van de Nederlandse Gebarentaal (NGT) bij dove en slechthorende leerlingen wordt jaarlijks een keer getest met de TNGT (Testbatterij NGT) en opgeslagen in het NGT-leerlingvolgsysteem.

In het tweede schooljaar na uitstroom volgt er een controle of een leerling nog onderwijs volgt op de school en het niveau waarheen hij/zij is uitgestroomd.

Kentalis Talent gebruikt een digitaal en papieren dossier. Tezamen geven deze een compleet beeld van de ontwikkeling en gegevens van de leerling.

Doorverwijzing naar het audiologisch en diagnostisch centrum vindt plaats op verzoek van en in overleg met ouders.

Kentalis zorgproducten (zoals speltherapie, TOM-training, Ajongh) worden ingezet indien passend. Maatschappelijk werk wordt betrokken indien wenselijk.

Ergotherapie kan binnen school ingezet worden voor observatie en screening. Indien behandeling geïndiceerd is, wordt er doorverwezen naar ergotherapie thuis nabij of naar ergotherapie binnen Kentalis Zorg als leerlingen daar al onder behandeling zijn.

Er is samenwerking met gezinsbegeleiding en externe behandelaars en/of onderzoekers indien van toepassing.

Didactisch handelen

Eigen oordeel didactisch handelen: **Goed**

De leraren plannen hun aanbod op basis van de OPP's van de leerlingen.

Het didactisch en pedagogisch aanbod wordt gekenmerkt door een:

- didactisch klimaat dat communicatie en taalontwikkeling stimuleert;
- pedagogisch klimaat dat veiligheid en ruimte biedt om te communiceren en te reflecteren op jezelf en je omgeving;
- specialistisch en intensief taalonderwijs;
- specialistisch en intensief leesonderwijs;
- aangepaste instructie om het onderwijs toegankelijk te maken;
- bevordering van sociale relaties en welbevinden.

Het model van directe instructie ligt aan de basis van het didactisch handelen. De leerkrachten stemmen hun instructies qua vorm en inhoud af op het begripsniveau van de leerlingen. De docenten maken de instructie toegankelijk door extra visuele ondersteuning.

Op grond van recent onderzoek naar de verwachtingen van de leerkracht op onze locatie in samenwerking met de Kentalis Academie zijn de volgende conclusies geformuleerd.

- 1) Leerkrachten gaven overwegend aan verschillen tussen leerlingen belangrijk te vinden, omdat deze verschillen van invloed zijn op het leren in de klas. Dit impliceert dat leerkrachten de schoolprestaties van leerlingen hoog op de agenda hebben staan.
- 2) Leerkrachten kunnen de verschillen tussen leerlingen heel gedetailleerd en relatief eenvoudig onderbouwen. Leerkrachten hebben dus een uitstekend beeld van de leerlingen in hun klas. Deze onderbouwing gebeurde in het onderzoek met name op basis van het gedrag van de leerlingen en in mindere mate op basis van dossierinformatie.
- 3) Leerkrachten doen proactief en reactief veel aanpassingen in hun handelen om tegemoet te komen aan de verschillen tussen leerlingen in de klas.
- 4) Leerkrachten doen relatief ook vaak aanpassingen ten behoeve van slechts een of enkele leerlingen in de groep.
- 5) De (reactieve) aanpassingen van leerkrachten zijn ook bijna altijd duidelijk zichtbaar in de klas. De Inspectie van het Onderwijs constateerde in 2009 dat veel cluster 2-scholen onvoldoende differentiëren. De huidige resultaten, die meer recht lijken te doen aan de complexiteit en het subtiele karakter van differentiatie, nuanceren deze resultaten enigszins. De leerkrachten in het huidige onderzoek lijken zeer bewuste en onderbouwde keuzes te maken voor de aanpassingen die zij doen om te differentiëren tussen de onderwijsbehoeften van de leerlingen in de klas. Daarbij gebruiken ze zowel proactieve als reactieve differentiatie strategieën (Hermans, Wauters, De Klerk, november 2013).

3.3 Schoolklimaat en veiligheid

In haar aanmelding merkt de school het volgende op over het klimaat en de veiligheid op school.

Schoolklimaat

Eigen oordeel schoolklimaat: **Goed**

De klassenleerkracht is de spil en het aanspreekpunt voor de leerling.

Het klimaat is gericht op 'eruit halen wat erin zit' bij elke leerling. Leerlingen worden uitgedaagd hun grenzen op cognitief en sociaal-emotioneel gebied te verleggen.

Om leerlingen te ondersteunen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling wordt gebruik gemaakt van het Programma Alternatieve Denkstrategieën (PAD), Relaties & Seksualiteit, CIDS en psycho-educatie TOS. Het pedagogisch klimaat gaat uit van een herstelrecht-gerichte benadering. Inspraak wordt gestimuleerd in de leerlingenraad.

Veiligheid

Eigen oordeel veiligheid: **Goed**

Veiligheid dragen we hoog in het vaandel voor de relatief kwetsbare doelgroep in onze school.

Hiervoor zijn ook aanpassingen gedaan in de fysieke omgeving. Zo zijn alle deuren in de ruimtes aangepast, zodat iedereen zichtbaar is.

De leerlingen worden tweemaal per jaar structureel bevraagd op het ervaren gevoel van veiligheid in de klas, in de school, op de speelplaats en in de taxi. Op basis van de analyses van de veiligheidsthermometer worden gericht acties uitgezet. Deze acties worden vervolgens geëvalueerd (PDCA).

Het ouderervaringsonderzoek bevraagt ouders over het schoolklimaat: veiligheid, plezier, sfeer, respect. Wij scoren op of boven de Kentalis-benchmark.

Sociale competenties worden onder andere aangeleerd door middel van het PAD. Eind 2014 is de school gestart met de invoering van herstelgericht werken.

Er is een aantal dove en slechthorende medewerkers als rolmodel aanwezig.

De school heeft twee vertrouwenspersonen voor leerlingen.

Incidenten worden gemeld via het digitale Kentalis-meldloket. Er vindt nazorg plaats.

In de medewerkermonitor wordt het personeel bevraagd op ervaren veiligheid. Resultaten worden besproken in teamoverleg. Zo nodig worden adequate maatregelen genomen.

Gebruikt(e) instrument(en) en resultaat

Veiligheidsthermometer en ouderervaringsonderzoek.

Maart 2014

- veiligheid in de klas 99%;
- veiligheid op de speelplaats 91%.

November 2014

- veiligheid in de klas 94%;
- op de speelplaats: 95%.

Ouderervaringsonderzoek februari 2014

- Kentalis-benchmark schoolklimaat 3,5 (op schaal van 4);
- Kentalis Talent 3,5.

3.4 Kwaliteitszorg en ambitie

In de aanmelding geeft de school de volgende toelichtingen over evaluatie en verbetering en de kwaliteitscultuur op de school.

Evaluatie en verbetering

Eigen oordeel evaluatie en verbetering: **Goed**

De scholen van Kentalis hebben gezamenlijk ambities geformuleerd in de bovenschoolse Werkgroep Opbrengsten en Kwaliteit. Wij rapporteren over onze opbrengsten in relatie tot deze ambities in het bovenschools verantwoordingsinstrument, de Kentalis Cockpit. Waar nodig worden acties ingezet op de eigen locatie. De PDCA-cirkel is hierin leidend.

Om onderwijskwaliteit te borgen en ontwikkelen wordt intensief samengewerkt met wetenschappers van onder andere de Kentalis Academie en de Radboud Universiteit. Zij voeren onafhankelijk onderzoek uit in de school naar aspecten van het pedagogisch-didactisch proces en de leeropbrengsten. Recentelijk zijn de resultaten opgeleverd van het evaluatieonderzoek mediumarrangement DSH, rekenverbetertraject en verwachtingen van de leerkracht. Er wordt momenteel onder andere gewerkt aan een scholings- en onderzoekstraject op het gebied van executieve functies.

In de resultaat- en ontwikkelingsgesprekken met de medewerkers staan bekwaamheid en professionele ontwikkeling van medewerkers centraal. De Kentalis Academie verzorgt een uitgebreid professionaliseringsprogramma om medewerkers op te leiden tot het niveau van Kentalis bekwaam. Een aantal medewerkers heeft of volgt een opleiding op masterniveau. Op dit moment loopt een traject vanuit de Kentalis Academie in samenwerking met betrokkenen uit het veld om vaardigheidsniveaus vast te stellen voor de beheersing van de Nederlandse Gebarentaal.

Tevredenheidsonderzoeken (zoals opgegeven in de aanmelding)

	Afname	Jaar	Aantal	Gemiddelde	Landelijke
		afname	respondenten	van de school	benchmark
Medewerkertevredenheid	Ja	2014	62	7,4/7,2/6,7	7,3/7,1/6,9
Oudertevredenheid	Ja	2014	89	8,1	8,0
Leerlingtevredenheid	Nee		0		

Kwaliteitscultuur

Eigen oordeel kwaliteitscultuur: **Goed**

De school is voortdurend gericht op maximalisatie van leerwinst door hooggespecialiseerd onderwijs en hooggespecialiseerde begeleiding te bieden. Dit bereiken we door:

- investeren in leerplanontwikkeling op school- en nationaal niveau;
- investeren in een doel- en opbrengstgerichte cultuur;
- het doorlopend professionaliseren van medewerkers;
- structureel evalueren van opbrengsten en onderwijsleerproces;
- realiseren van een keten van onderwijssettings (speciaal onderwijs, mediumtraject in regulier en op individuele basis in regulier).

Dit alles in voortdurende wisselwerking met praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

Leiderschap: onderwijskundig leiderschap staat hoog in het vaandel. Onze leidinggevenden richten zich vooral op de (evaluatie van) onderwijskundige vorderingen van de leerlingen.

Onze excellente LC-leerkrachten zijn medeverantwoordelijk voor de ontwikkeling van belangrijke inhoudelijke vakgebieden: taal, rekenen, lezen, ICT en sociaal-emotioneel.

Professionalisering: voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs aan de doelgroep zijn hooggeschoolde medewerkers. Voor de te onderscheiden functies zijn samen met de Kentalis Academie passende leertrajecten ontwikkeld. Ook participeren medewerkers in wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast worden medewerkers gestimuleerd om zowel nationaal als internationaal (onder andere door bezoeken aan congressen) hun kennis te delen en vergroten.

Bevindingen van de Jury Excellente Scholen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit

Toelichting werkwijze jury

Bij het onderzoek naar de algemene onderwijskwaliteit worden de volgende aspecten betrokken: resultaten, onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie.

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van een aantal kwaliteitsstandaarden. De kwaliteitsstandaarden behorend bij onderwijsproces, schoolklimaat en veiligheid, en kwaliteitszorg en ambitie zijn met toelichting opgenomen in de bijlage van het juryrapport. Het eigen oordeel van de school is opgenomen in hoofdstuk 3 van dit rapport.

De jury voert geen eigen onderzoek uit naar de kwaliteit van deze standaarden. Wel toetst zij of in haar onderzoek naar het excellentieprofiel contra-indicaties naar voren komen die tot een oordeel leiden dat afwijkt van het eigen oordeel van de school.

Tijdens het schoolbezoek is de jury gekomen tot de volgende bevindingen ten aanzien van de algemene onderwijskwaliteit van de school.

Resultaten

In vervolg op het zeer recente verslag van de inspectie in verband met het pilotonderzoek naar gedifferentieerd toezicht heeft de jury zelf kennisgemaakt met de opbrengstgerichte werkwijze van Kentalis Talent. Zowel op groeps- als schoolniveau verzamelt, bundelt en analyseert het team de resultaten van de leerlingen op genormeerde toetsen. Deze analyses leiden voor individuele leerlingen tot eventuele aanpassing van het OPP en voor de school tot bijstelling van de vooraf geformuleerde ambities en streefniveaus. Bestendinging van de uitstroomniveaus overtreft zelfs de zelfgekozen norm van 90 procent ruimschoots.

Deze uitkomsten gelden voor de leerlingen in de intensieve én de mediumsetting.

De school besteedt veel aandacht aan de sociale en emotionele vorming van de leerlingen en meet periodiek de sociale opbrengsten. De leerlingen leren om te gaan met hun beperking en hoe die van invloed is op zowel acceptatie als participatie in de maatschappij. Hierbij is het voor de leerlingen in het intensieve arrangement lastiger de vooraf gekozen norm te halen. Onderzocht wordt of dit samenhangt met het gegeven dat de leerlingenpopulatie verandert onder invloed van het passend onderwijs.

Onderwijsproces

Aanbod, zicht op ontwikkeling en didactisch handelen: het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving. De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle kinderen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven, en het didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Kentalis Talent maakte al eerder de omslag naar opbrengstgericht werken waarbij het ontwikkelingsperspectief een belangrijke plaats inneemt. Op basis van de groepsplannen plant de school het onderwijs voor een leerjaar voor alle leerlingen binnen dezelfde leerroute. Om leerlingen een aanbod op maat te kunnen doen, werken de leerkrachten in de bovenbouw met groepsoverstijgende niveaugroepen.

De hechte samenwerking tussen de teams op de Twinschoollocatie toont aan dat de leerkrachten zeer bereid zijn om voor de inrichting van het onderwijs over de eigen grenzen heen te stappen.

De voorbereiding van de leerlingen op goed functioneren in het vervolgonderwijs en de maatschappij acht het team van groot belang. Hiervoor gebruikt het onder meer de methodes Rots & Water, Communiceren kun je leren, CIDS voor D/SH, psycho-educatie voor TOS en de Strengths and Difficulties Questionnaire.

De OPP's worden driemaal per jaar in overleg met de ouders bijgesteld. In het onderwijs ligt het accent op de communicatie en de taalontwikkeling. Het aanbod is voor een flink aantal leerlingen voornamelijk gericht op de uitstroombestemming basisonderwijs. Deze leerlingen stappen dan ook in de meeste gevallen tussentijds over naar een reguliere basisschool.

De jury heeft tijdens het schoolbezoek een eerste indruk gekregen van het didactisch handelen van de leerkrachten. Zij werken volgens het directe instructiemodel, waarbij ze voor deze leerlingen veelvuldig gebruikmaken van extra visuele ondersteuning. De leerkrachten worden sinds een aantal jaren gestimuleerd te differentiëren in hun aanbod. Uit eigen onderzoek van de school blijkt dat zij daarin steeds beter slagen.

Op de vraag van de jury aan de leerkrachten of deze aanpak niet een (al te) zware belasting betekent, antwoorden zij dat juist door de vele mogelijkheden om taken te combineren (onder andere lesgeven, onderzoek en publiceren) de belasting te hanteren is: "Interessant en mooi werk hou je langer vol". Daarnaast geven ze aan dat er een goede mix is tussen aansturing door de schoolleiding en initiatieven vanuit het team. Ze benadrukken dat veel beleidszaken (financiën,

beheer, bestuur) transparant verlopen en voor eenieder duidelijk (kunnen) zijn.

Schoolklimaat en veiligheid

Schoolklimaat en veiligheid: de school kent een ambitieus en stimulerend klimaat, en de schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Vooral met het oog op de beperkingen van de leerlingenpopulatie hecht de school veel belang aan een veilig pedagogisch klimaat. Mede daarom bevraagt ze de leerlingen per jaar liefst tweemaal op dit onderwerp. Indien noodzakelijk volgen gerichte acties op de periodieke analyse van de veiligheidsthermometer. In de tevredenheidsonderzoeken onder ouders en leerkrachten neemt het thema veiligheid een prominente plaats in.

Tijdens het schoolbezoek geven zowel de leerkrachten, de ouders als de leerlingen aan dat de school een veilig klimaat biedt.

Uit de documentatie en het gesprek met de ouders blijkt dat de samenwerking tussen school en ouders, ondanks de vaak grote fysieke afstand, hecht is. Op vele manieren is er contact over zowel individuele leerling- als schoolse zaken. De school stelt zich volgens de ouders open en toegankelijk op en organiseert ouderavonden, thema-avonden, nieuwjaarsborrels en periodieke oudertevredenheidsonderzoeken. Ook via nieuwsbrieven en de app Klasbord blijven ouders steeds op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in de school. Ze beoordelen het pedagogisch klimaat positief en wijzen op de grote inzet van de school op dit onderdeel (gebruik Rots & Water; Communiceren kun je leren).

Kwaliteitszorg en ambitie

Evaluatie, verbetering en kwaliteitscultuur: de school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs. De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

De jury heeft in haar onderzoek geen contra-indicaties aangetroffen voor het eigen oordeel van de school. Kentalis Talent hecht aan een goed systeem van kwaliteitszorg en investeert daar volgens de jury goed in. Sprekend is in dit verband dat de school het voorzitterschap vervult van de Kentalis-brede Werkgroep Opbrengsten en Kwaliteit. Deze werkgroep ontwikkelt beleid, formats en procedures op het gebied van de kwaliteit van het onderwijs. De school hanteert een cyclisch systeem van zelfevaluatie. Analyses daaruit bieden managementinformatie, op basis waarvan de school planmatig verbeteringen doorvoert.

Werkelijk onderscheidend vindt de jury de mate waarin Kentalis Talent de vormgeving en resultaten van het onderwijs (en ook de nieuwe ontwikkelingen daarin) voortdurend monitort via wetenschappelijk onderzoek. De samenwerking met de Kentalis Academie en de Radboud Universiteit leidt tot informatie waarvan niet alleen de school zelf, maar dankzij een reeks van publicaties, ook anderen kunnen profiteren.

Opvallend is dat de leerkrachten deelname aan deze vorm van onderzoek veeleer als stimulerend dan als belastend ervaren.

4. Conclusie van de jury

Kentalis Talent is een speciale school die zich inzet voor een goed onderwijsaanbod voor dove en slechthorende leerlingen. Ze biedt dit via drie arrangementen, waaronder vanuit het inclusieprincipe ook een specifieke setting in het regulier onderwijs.

De sterk gemotiveerde schoolleiding en het evenzeer gemotiveerde team van leerkrachten, medewerkers en onderzoekers werken met veel inzet aan het behalen van de zelf geformuleerde ambitieuze doelen. De school richt de aandacht daarbij niet alleen op de cognitieve en persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen, maar investeert ook structureel in de professionalisering van de medewerkers en het op wetenschappelijke wijze valideren van de

gekozen aanpak en behaalde resultaten.

De jury heeft tijdens de schoolbezoeken in Vught en Sint-Michielsgestel (Twinschool) kennis kunnen maken met het excellentieprofiel dat Kentalis Talent opvoert.

Uit de documentatie vooraf, de gesprekken en een rondgang door de scholen blijkt dat Kennis Talent alle aspecten van het beschreven excellentieprofiel in de praktijk waarmaakt.

Veel aandacht schenkt de school aan de professionalisering van de medewerkers. Daarbij staat hen een breed aanbod van (na)scholingsmogelijkheden (onder andere via de Kentalis Academie) ter beschikking. Kentalis Talent stelt forse eisen aan de verdere professionalisering van het personeel, maar biedt daartoe ook veel ruimte. Ook de kansen die er zijn om onderwijsgevende taken te combineren met ontwikkelactiviteiten, het verzorgen van nascholingsonderdelen, participatie in (inter)nationaal onderzoek en het werken in een aantal arrangementen, stimuleren de medewerkers sterk.

De manier waarop de school het verloop en de resultaten van de excellentieaspecten op wetenschappelijke wijze monitort en analyseert, onderscheidt Kentalis Talent zeker ten opzichte van andere scholen in het eigen onderwijsveld.

Tijdens gesprekken met ouders in zowel de intensieve setting als in het mediumarrangement op basisschool De Bolster blijkt duidelijk hun waardering voor de manier waarop het onderwijs en de persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen in goede samenwerking met de ouders tot stand komt. In de Twinschoolsituatie benadrukt men daarbij ook de meerwaarde voor de 'reguliere' leerlingen.

In het gesprek met de schoolleiding over de verdere ontwikkeling van de school en de gekozen organisatie in arrangementen, blijkt hoe standvastig ze bezig is met de doorontwikkeling. Op basis van een heldere visie werkt ze stelselmatig toe naar een duidelijk toekomstbeeld: een excellent kenniscentrum met drie arrangementen voor dove en slechthorende leerlingen.

Alles overziende is de jury van oordeel dat Kentalis Talent op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School speciaal onderwijs toekomt.

Bijlage – zelfevaluatie algemene onderwijskwaliteit

Speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs

Scholen hebben zichzelf beoordeeld op basis van onderstaande kwaliteitsstandaarden met bijbehorende omschrijving. Scholen kregen het verzoek hun oordeel te waarderen op deze standaarden en dit oordeel te onderbouwen. Deze inbreng is opgenomen in het juryrapport over de school.

1. ONDERWIJSPROCES

1.1 Aanbod

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod; het eigenaarschap van het aanbod ligt bij het team. Het aanbod sluit aan op de uitstroombestemmingen en bereidt, afhankelijk van het uitstrooprofiel, voor op examens, arbeid of dagbesteding. Ook de voorbereiding op wonen, vrije tijd en burgerschap maakt onderdeel uit van het onderwijsaanbod. Binnen de kaders van de wet maken leraren keuzen in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op de vervolgbestemming. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren en ze geven de leerlingen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken. De school realiseert voldoende onderwijstijd. Er is geen lesuitval en leerlingen verzuimen niet. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

1.2 Zicht op ontwikkeling

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

Er is een adequaat systeem om de ontwikkeling van de leerlingen in de verschillende leeftijdsfasen en op ontwikkelingsfase relevante gebieden te volgen. Bij de start van het onderwijs stelt de school op basis van alle gegevens een ontwikkelingsperspectief op voor elke leerling. Daarnaast verzamelen de school en de leidsters/leraren systematisch informatie over de voortgang in de ontwikkeling via toetsen, observaties, leerlingenwerk, gesprekken en (zelf)rapportages.

De leraren gebruiken deze informatie om het onderwijs dagelijks en op langere termijn af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de kinderen, om hiaten of voorsprongen te signaleren en te bepalen welke leerlingen extra ondersteuning, begeleiding of externe zorg nodig hebben. De leraren hanteren daarbij een cyclische aanpak.

1.3 Didactisch handelen

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben, en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen, waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau.

Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

2. SCHOOLKLIMAAT & VEILIGHEID

2.1 Schoolklimaat

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en didactisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en er heerst een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling. Voor elke leerling is een leraar beschikbaar die zijn/haar ontwikkeling volgt en aanspreekpunt is bij problemen (mentor).

2.2 Veiligheid

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en de omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren brengen leerlingen sociale competenties bij en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

3. KWALITEITSZORG EN AMBITIE

3.1 Evaluatie en verbetering

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet – rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie – waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel bekwaam is en deze bekwaamheid onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie tussen de resultaten en de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

3.2 Kwaliteitscultuur

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit te realiseren, is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.